

En indvandringshistorie – jøder i Danmark i 400 år

Af Cecilie Felicia Stokholm, Banke m.fl.

Dansk Jødisk Museum, 2018

178 sider, 185 kr.

Anmeldt af Kristine Traun-Terkelsen

Vi kender alle historien om redningen af de danske jøder i 1943. Den heroiske fortælling går igen og denne verdenskendte begivenhed er også en del af historieundervisningens 29 kanonpunkter. Men jeg er sikker på, at danske jøder og deres forfædre synes, at den dansk-jødiske historie er langt mere end jødeaktionen, og den historie sætter Stockholm m.fl. sig som mål for at fortælle. Spørgsmålet er, om de favner opgaven?

De første danske jøder kom til Danmark for 400 år siden, og har lige siden bidraget til det danske samfund med litteratur, kunst, erhvervsliv og kultur. Rejsen har ikke været nem, og bogen fører os igennem 6 kapitler, der ved hjælp af de mange illustrationer og personberetninger bl.a. fortæller os om, hvordan jøderne af Christian d. 4. blev inviteret til Danmark. Christian d. 4. led mange nederlag på slagmarken, men udover at opføre flere berømte bygningsværker, ville han også skabe vækst og velstand, og hertil kunne jøderne bidrage. Jøderne var i 1600-tallet vant til et omskifteligt liv, så derfor tog mange imod kongens invitation.

'En indvandringshistorie' fører os dernæst sikkert igennem, hvordan jøderne blev mødt i det danske samfund og kirke, hvordan rammerne for et jødisk liv var og er, hvordan jøderne skulle finde rødder i et dansk samfund, hvordan antisemitismen udspillede sig i Danmark samt hvordan jøderne efter 2. verdenskrig skulle finde sammen igen i et skadet jødisk samfund.

Bogen er skrevet i et let sprog, så den kan snildt læses af udskolings elever. Det er oplagt at have bogen på skolens bibliotek, så eleverne har mulighed for at bruge den som opslagsværk ved fx afgangsprøven i historie. Sproget ledsages igennem hele bogen af mange spændende illustrationer, der sammen danner baggrund for et trygt fundament for både fordybelse, refleksion og debat, når den vendes på klassen.

Desuden rejser spørgsmålet sig: Kan man både være dansk og jøde? Dette spørgsmål kan perspektiveres i undervisningen til emnet "danskhed". Hvornår er man dansk? Spiller religion og nationalitet hinanden ud, eller er det mere komplekst end som så? Bogen giver – med jødernes historie som omdrejningspunkt – en solid grobund for at tage den i den debat.

Med et evig-aktuelt emne, et letlæseligt sprog, samt hyppig brug af store billeder, fremstår bogen meget indbydende, og jeg vil i høj grad anbefale interesserede skoler at anskaffe sig bogen. Den er brugbar i mange sammenhænge i udskolingen, og så absolut alment dannende!